

Archiwum i Muzeum Pomorskie w Arce
ul. Piłsudskiego 10
81-100 Bydgoszcz, tel. 52 52 52 52
Fax: 52 52 52 52
Nr: 56 16 25 127: KEGON 8 56 786
KRS 0000041602
NIP: 8210501602000000 50



zob. T. osob. - Kolekcja Świąt, Zw. Jol. AK
okr. Bydgoszcz

++ siostra: Aleksandra Sokolowska
tel. (052) 3791-985
Bydgoszcz

++ 26.03.2006

Bydgoszcz
AK-„AK”

Sokolowski Bogdan
ps. „Wlodek”

M-500/1135 Pom.

IS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Sokołowski Bogdan

J. N: 500 / 1135 Pom.

Bydgoszcz A. K.; A. K.

I/1. Relacja k. 3 s. 1-5

I/2. Dokumenty (sensu ścisłego) dotyczące osoby relatora k. 4 s. 1-4

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 4 s. 1-4

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora k. 1 s. 1

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne. —

IV. Korespondencja

1) Kopia listów dot. pomocy B. Sokołowskiemu
w domu pomocy społecznej - brożura k. 3 s. 1-3

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 7

VI. Fotografia. - dwa ikomografii :

I/1. Relacja: Sokółowski Bogdan:

- życiorys spisany własnoręcznie, Bydgoszcz,
2.06.92, ręk. oryg.

k.2 s.1-3

- karta informacyjna wypełniona przez
Bogdana Sokółowskiego, ręk. kser.

k.1 s.4-5



Zyciorys.

Urodziłem się 8 października 1927 r. w Bydgoszczy jako syn Konstantego i matki Seweryny z d. Jakubkowiak. Od 7 roku życia zacząłem uczyć się do szkoły podstawowej, którą ukończyłem w czasie Fiszera okupacji. W okupacji pracowałem jako uczeń kucharza w niemieckiej firmie w Bydgoszczy równocześnie ucząc się do szkoły zawodowej. Zaraz po wyzwoleniu rozpocząłem pracę w 1-ctwie Bartocheja w Bydgoszczy i 2-ctwo Trzebień jako praktykant leśny. W tym czasie na kwaterze miałem mieszkanie przy wywiadu AK, a później Komenda W. i S. w pomorze p. Jura p. s. Józef, który widać przeszedł możliwość objęcia promoksem browaru i amunicji w ogólnym celu do organizacji AK. Pierwszą praktyką w W. i S. przyniósł skądś do w miasteczku p. Owca rak p. S. Józef 8 lutego 1945. Po zaprzęgnięciu wyrobiono dla mnie przepustkę od komendanta Najemnego, która upoważniała mnie do przejazdu do leśniczówki ul. Bielicki, która to ulica na końcowym odcinku prowadziła praktycznie przez teren lotniska. Odcinek prowadzący w leśniczość kolejowego Trzebień, był na tyle ponętny że można było dokładować samoloty. Stały tam w specjalnie wyznaczonych miejscach niemieckie bombowce niemieckie (prawdopodobnie bez paliwa) z tych bombowców wyodrębniłem karabiny maszynowe (6 szt) oraz bębny amunicyj, które odwoziłem w głąb lasu do bunkra już po zakończeniu lotniska. Kto stał tam dalej i do kąd zabierał wieziono. Wymanenie amunicji i A.M. uczyniłem sakowcami po postawieniu sarnich postumentów przy wjeździe samolotach. Na przelocie masaż kwaterze (ostatni pre-mieszony do 1-ctwa Emilia nowo. Była to placówka AK pod naszą zgodą dowodzona przez leśniczego Fr. Wierzbę p. s. Józef. Po przyjeździe do 1-ctwa Emilia nowo wraz z szefem leśniczego S. Wierzbę p. s. Wilga

zajęci byliśmy abisaciami amunicji, granatów oraz broni
specyjnej marynowej. W czasie mojego pobytu w Emiliaowie
nros H. Wremblem awalerliście 4 karabiny francuskie 10 strza-
łowe 1 karabin marynowy niemiecki M9.42 nros z stojakiem
oraz skrzynki z amunicją. W/w broni była przechowywana w sa-
maskowanym beczku który znajdował się na kłusownicy w
jęstym brzozywym leśie. W tymże beczku wickratem jeńi sebra-
ną broń przez H. Wremble, 4 karabiny marynowe M9.34 i M9.42
nros z zapasowymi łufami i sprężynami odnutowymi
1 granatnik do nasadkami na karabiny typu Mauser oraz
liczne skrzynie z amunicją. Pod koniec czerwca 45r. zostałem
oddelegowany przez 11-ego do 1-ego B. nros do obchodu
pogrzebiska, lasu które to podpaliły Niemcy świecnie 11 trak-
cie ~~z~~ jednego z obchodów na linii odwrótowej która nie była
objęta porażeni awalastem kilka skrynek z butelkami na-
petnionymi benzolem. Butelki te były używane do podpala-
nia esotgów. W/w skrynek zakopatem w dole po sadzawkach
na terenie 1-ego B. nros. Około 6 lipca 45r. zostałem pre-
mierowy decyzją D.L.P. w Torunia do 1-ego B. nros. W dalszym
ciągu utrzymywałem kontakt z organizacją i na polecenie P.
Jansa p. s. J. o. w. wymiastem z prokurorem Orowa J. o. 1200 nt.
naboi do francuskich karabinów które były przechowywane
na terenie 1-ego Emiliaowo. Na sobotę popołudnie i
wiecznie przyjechałem z 1-ego B. nros do Bydgoszy do domu.
Któregoś popołudnia latau po przyjeździe z 1-ego B. nros
do domu ostrzeżli mnie sąsiada że w mierzakami jest
zakawiony kociot przez U.B. na Pauc, J. o. p. s. J. o. w.

Obok mienkanych w komórecie przechowywane były dokumenty o działalności organizacji należącej do P. Jussa, p.s. Józef. Dokumenty te zdobytemi jensse wywieść i ukryć na strychu za kominem, posyłać wó-
 ciałem z parafian do W-stwa Różana. Kontakt z or-
 ganizacją przerwali się z chwilą aresztowania upjej siobny
 p.s. Elbieta, P. Jussa p.s. Józef oraz p. Owesamak p.s. Janek

Bydgoszcz 2.06.92

Sokolowski Bogdan
 p.s. Władek.

zint zdjesin

Bydgoszcz



Karta informacyjna

Nazwisko i imiona (ew. nazw. panięskie) *Sokolowski, Bogdan*

Stopień wojskowy *bez*

Pseudonimy *Wladek*

Imiona rodziców, (nazw. pan. matki) *Konstanty, Severyna z d. Jakubowski*

adresy: a) aktualny *Bydg.*

b) okupacyjny *Bydgoszcz ul. Brodowa 18/1*

Odnaczenia a) cywilne *-*

b) wojsk. *-*

Data i miej. urodz. *8 października 1927, Bydgoszcz*

Data i miej. śmierci *-*

Obwód *Okręgi Pomorski*

Organizacja *A.K.*

Inne nazw. (pseud.) *Wladek*

adres: *Lochowskiego 4/36*

Inne informacje:

Wą po przetrzymaniu lutego 1945r zostałem zaprzysiężony do A.K. pod ps. Wladek w mieszkaniu P. Lucji Owsarzak ps Janka. W tym czasie mieszkałem w domu mieszkalnym kwatery ref. Wywiadu A.K. na Pomone P. Juliusa ps. Józef. Od lutego 1945r pracowałem w charakterze praktykanta leśnego w lesnictwie Trzebież, które graniczyło z wojskowym lotniskiem w Bydgoszczy. Po zaprzysiężeniu wyrobiono dla mnie przepustkę od Komendanta Wojskowej, która upoważniała mnie do przejazdu do leśniczówki ul. Bielickiej, która to ulica była kolejowym odciętym prowadzącym praktycznie przez teren lotniska. Odciętym prowadzącym w lesie do przejazdu kolejowego w Trzebieżu był na tyle parterowy że można było chodzić samodzielną. Stały tam w specjalnie wyznaczonych miejscach niemieckie barabosy nie ukrywane (prawdopodobnie bez palenia). Z tych barabosów wyrygano karabiny mannywe (6nt) oraz karabiny z amunicją, które od razu wzięto do magazynu. Kto stał tam dalej i dokąd zabierał - nie wiem.

Verte

wytworzenie amunicji i k.m. musiałem zakoupić po postawie - 5
tys. sowieckich posterunków przy użyciu samolotach.

Na przełomie marca - kwietnia zostałem przeniesiony do leśnictwa
Emilianowo. Była to placówka A.K. pod nazwą "Zagroda" dowodzo-
na ~~dotychczas~~ przez leśniczego Franciszka Wrembla ps. Józef. Po przy-
byciu do leśnictwa Emilianowo wraz z synem leśniczego Henrykiem
Wremblem ps. Wilga zajęci byliśmy zbieraniem amunicji granatów
oraz broni ręcznej i mechanicznej. W czasie mojego pobytu w Emilia-
nowie wraz z H. Wremblem znaleźliśmy 4 karabiny francuskie w stra-
żnicy i karabin markowy niemiecki M.942 wraz z stojakiem oraz
skrzynie z amunicją. W/w broń była przechowywana w zamaskowanym
budynku który znajdował się za leśniczówką w gęstym brzoźowym lesie.
W tymże budynku widziałem już zebrane broń przez H. Wrembla 4 kara-
biny markowe M.934 i M.942 wraz zapałowymi lufami i sprężynami
oddeutowymi i granatami do uisarkania na karabin typu Mauser oraz
liczne skrzynie z amunicją. Pod koniec czerwca zostałem oddelegowany
przez H. Wrembla do leśnictwa Brzoza do obrotu pogonieliśmy lasu które
to pod pality wojska sowieckie. W trakcie jednego obrotu na linii odd.
która nie była objęta postawie materiału kilka skrzyń z butelkami
zapalniczymi bezolejowymi. Butelki te były używane do podpalenia
stróżki. W/w skrzynie zakopane w dole po śladach na terenie leśnictwa Brzoza.
Określenie 6 lipca 1945. zostałem przeniesiony decyzją D.L.P. w Toruniu do leśnictwa
Rocław. W dalszym ciągu utrzymywałem kontakty z A.K. i na polecenie
Szefa Wywiadu ps. Józef wywiezionem z prochami dwa fosa 1200 nt
naboi do francuskich karabinów które były przechowywane na terenie
leśnictwa Emilianowo. Na sobotę poprzednią i niedziela przyjechałem
do Bydgoszy do domu. Któregoś wieczoru latem sąsiedzi nasz ostrego
ze w miernikami jest kociot zastawiony przez U.B. u Szefa Wywiadu
A.K. ps. Józef. Obok miernikami w kamórze przechowywane były doku-
menty z działaniem A.K. należące do Szefa Wyw. J. Jussa ps. Józef.
Dokumenty te odgrytem jenerze wywieść i ukryć na strychu za
kominem - powziem u dołtanu a podotom do leśnictwa.

Kontakt z A.K. przetrwał się z chwilą aresztowania p. Owersanaka ps. Józef
P. Jussa ps. Józef oraz mojej siostry ps. Elżbieta.

Gołkowski Bogdan
ps. Nadek

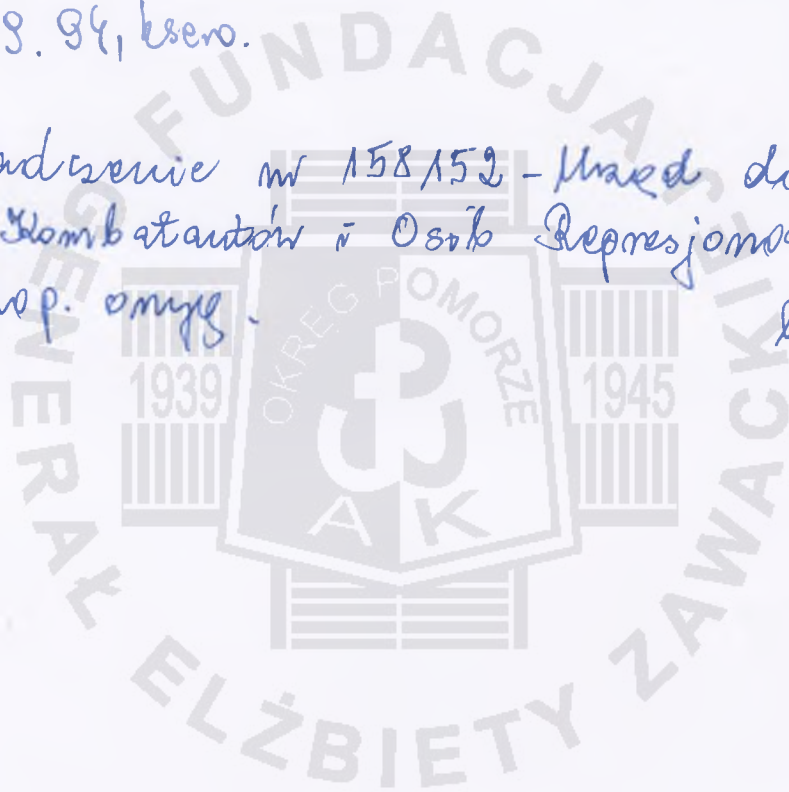
I/2 Dokumenty dotyczące osoby relatora
Sokolowski Bogdan:

- Zaświadczenie nr 154 wydane przez Fundację
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej dotyczące
działalności Placówki ZWZ-AK Emilianowo,
której członkiem był Sokolowski Bogdan^(?), Toruń,
24.08.94, ksero.

k. 2 s. 1-2

- Zaświadczenie nr 158/152 - Układ do
Spraw Kombatanów i Osób Represjonowanych,
kserokop. oryginalna.

k. 2 s. 3-4





FUNDACJA

ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. PIEKARY 128 • TELEFON 16-321 270-86
 KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY II ODDZIAŁ W TORUNIU NR 358606-4675-132-3

Z A Ś W I A D C Z E N I E nr 154

Fundacja "Archiwum Pomorskie Armii Krajowej" w Toruniu niniejszym zaświadcza, że na terenie leśnictwa Emilianowo, poczta Brzoza pow. Bydgoszcz, należącego do Obwodu ZWZ-AK Bydgoszcz-Powiat w okresie od 1940 r. do końca 1948 r. działała Placówka ZWZ-AK Emilianowo o kryptonimie "Zagajnik", "Zagroda". Organizatorem i kierownikiem Placówki, której załóżek powstał już w listopadzie 1939 r., był leśniczy Franciszek Marcin Wrembel ps. "Marcin", "Józef". W okresie gdy był aresztowany przez UB i przebywał w więzieniu w Gdańsku tj od 17.XI.1945 r. do 7.VI.1946 r., funkcję kmdta Placówki Emilianowo pełnił Władysław Piechuta ps. "Jaźwiec", "Borsuk".

Potwierdzenie powyższych danych znajdujemy w niżej wymienionych dokumentach, znajdujących się w zasobie Archiwum Fundacji:

1. teczka osobowa (nr inw. M-553/1194) Franciszka Wrembla, (relacja syna Henryka)
2. teczka osobowa (nr inw. M-418/1044) Henryka Wrembla ps. "Kukułka", syna Franciszka, zawierająca m.in. rel. własną i oświadczenie świadka dotyczące działalności konspiracyjnej Placówki Emilianowo (oświadczenie Tomasza Kędzierskiego ps. "Tadeusz", oficera broni Komendy Okręgu AK Pomorze)
3. teczka osobowa (nr inw. K-631/1316) Heleny Wrembel ps. "Marta", żony Franciszka, żołnierza Placówki Emilianowo
4. teczka osobowa (nr inw. M-575/122) Wawrzyńca Zbikowskiego ps. "Myśliwy" i inne, żołnierza ZWZ-AK działającego początkowo w

2

trójce konspiracyjnej wraz z Frznciszkiem Wremblem, następnie szefa Wydziału Kwatermistrzostwa i członka Referatu Sprawiedliwości Komendy Okręgu Pomorze (m.in. relacja córki Urszuli).

5. teczka osobowa (nr inw. M554/1196) Feliksa Rosińskiego ps. "Konar", żołnierza Placówki Emilianowo (relacja własna)

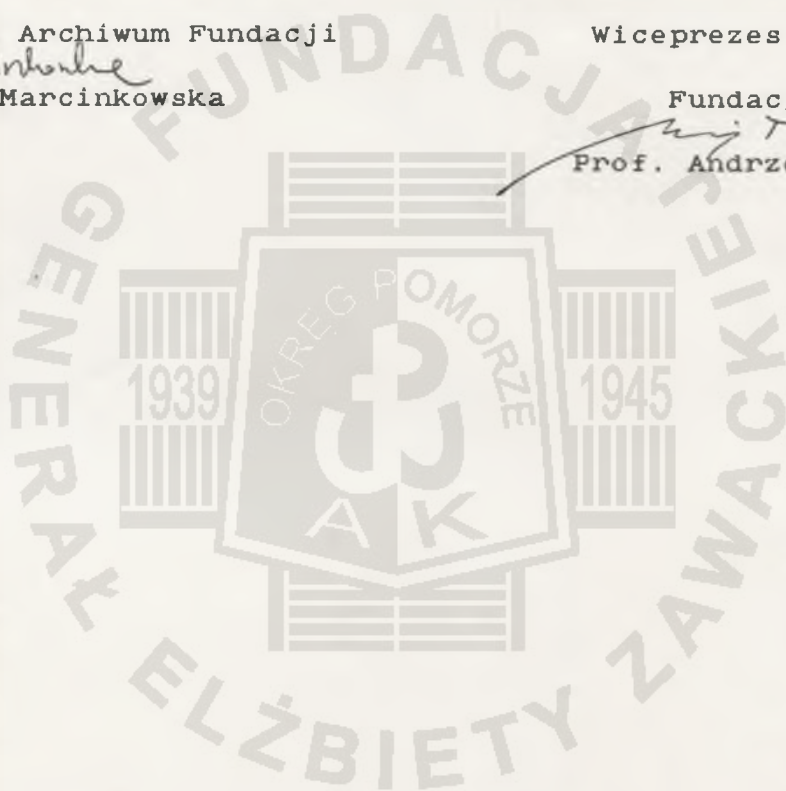
Kierowniczka Archiwum Fundacji

H. Marcinkowska
mgr Hanna Marcinkowska

Wiceprezes Zarządu

Fundacji

Prof. Andrzej Tomczak
Prof. Andrzej Tomczak



7
43

ZASWIADCZENIE

Nr 458452 / 0140550



7
43
3

SOKOŁOWSKI

Nazwisko

BOGDAN MARIAN

Imiona

09.10.1927r. BYDGOSZCZ

Data i miejsce urodzenia

**URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH**



Uprawnia do
przejazdów
PKP i PKS w
50% zniżki

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do
ulg i świadczeń określonych w ustawie
z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatan-
tach oraz niektórych osobach będących
ofiarami represji wojennych i okresu po-
wojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z póź-
niejszymi zmianami).

B. Sokolowski
podpis posiadacza zaświadczenia



**WICEDYREKTOR
ZESPOŁU WERYFIKACJI**

Data *mgr Edyta Szmoniewska*

ELŻBIETY ZIM...

**RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIEN
USTAWOWYCH**

Adres zamieszkania

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
03 1945	05 1945	RUCH OPORU AK	01

35-796 BYDGOSZCZ

ŁOCHOWSKIEGO

4 m. 36

Łącznie: lat 00 miesięcy .. 03

Zmiana lat miesięcy



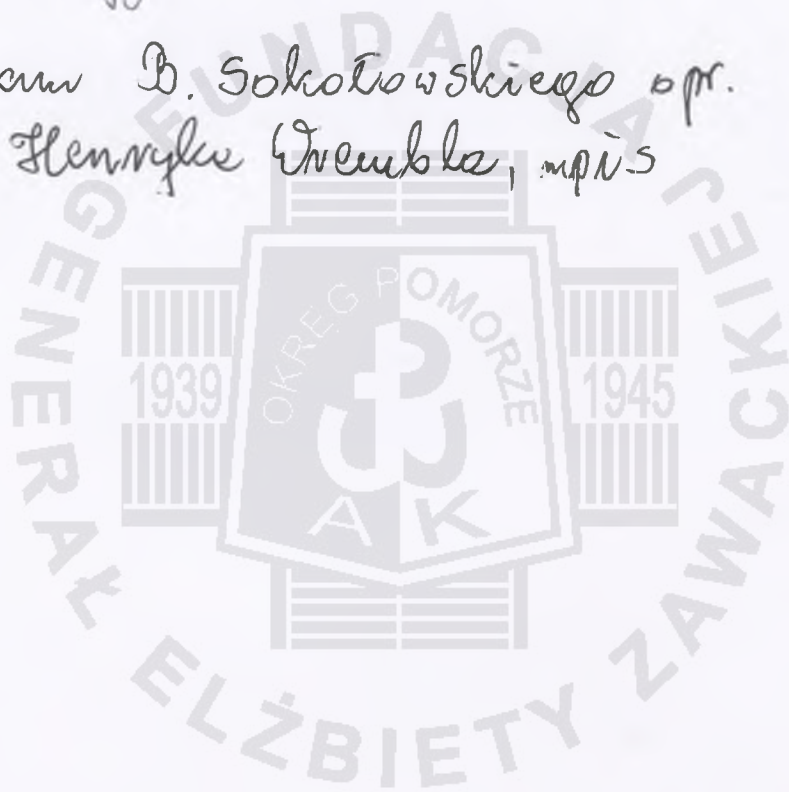
**WICEDYREKTOR
ZESPOŁU WERYFIKACJI**

godpis
mgr Edyta Szmoniewska

4

II. Materiały uzupełniające relacje: Sokolowski
Bogdan:

- Notatka biograficzna opracowana przez
H. Wremble, 9.02.94, nusp. (w 3 egz.) k. 1 s. 1
- Notatka biograficzna sporządzona
przez E. Skerske, 31.03.2006 r.,
mpis, oryg. k. 1 s. 2
- Biogram B. Sokolowskiego opr.
przez Henryka Wremble, mpis k. 2 s. 3-4



N

dotyczy do
biogramu Sokołowskiego? A
ale jednym zdaniem

- 20 -

(1927-2)

Sokołowski Bogdan, ps. „Wiadek”, leśniczy, członek Placówki AK „Zagroda” w Emilianowie pow. Bydgoszcz.

Urodził się 8 października 1927 r. w Bydgoszczy. W 1939 r. wstąpił do ZHP. W czasie wojny uczestniczył w tajnym nauczaniu. W styczniu 1945 r. wstąpił do AK, w okresie marzec - lipiec 1945 r. był praktykantem leśnym w leśnictwie Emilianowo i członkiem grupy „Darzbór” działającej w ramach Placówki AK „Zagroda” w Emilianowie pow. Bydgoszcz. Brał udział w uzupełnianiu depozytu broni tej Placówki.

Po wojnie prześladowany przez UBP i zmuszony do odejścia z zawodu.

ELŻBIETA autor J. Krembel
192 9 02 89

Szanowny Panie Profesorze!

- do p. Henryka Wreble
Przesyłam w załączeniu notatkę biograficzną o śp. Bogdanie Sokołowskim ps. "Władek", którą sporządziłam w bardzo krótkim czasie. Materiały, które posiadamy w teczce, są fragmentaryczne, a ja nie miałam czasu, by je uzupełnić. Pan Profesor współdziałał ze śp. Bogdanem w konspiracji, więc mam gwarancję, że będzie notatka rozszerzona.

Życzę Panu powrotu do zdrowia.

Łączę serdeczne pozdrowienia

Elżbieta Skerska

Bogdan Sokołowski ps. „ Władek „, urodził się 7 października 1927 r. Gdy wybuchła II wojna światowa uczęszczał do szkoły powszechnej, a potem został skierowany do pracy jako ślusarz w niemieckiej firmie w Bydgoszczy. Z okupacyjnym terrorem zetknął się już w pierwszych tygodniach okupacji, bowiem Jego ojciec, Konstanty Sokołowski, został rozstrzelany dn.4 X 1939 r. na mocy wyroku Sondergericht w Bydgoszczy. W czasie okupacji kontynuował naukę na tajnych kompletach, a Jego siostra Aleksandra była żołnierzem konspiracji, pełniąc funkcję łączniczki referatu Wojskowej Służby Kobiet Inspektoratu AK Bydgoszcz. Do konspiracji Bogdan Sokołowski został wprowadzony 8 lutego 1945 r., już po rozwiązaniu AK, kiedy jednak żołnierze konspiracyjnej Armii postanowili kontynuować walkę o niepodległość w Delegaturze Sił Zbrojnych. Pod ps. " Bogdan" został łącznikiem i wywiadowcą Józefa Grussa , szefa wywiadu KO ZWZ-AK Pomorze, a od lipca 1945 r. zastępcy komendanta Okręgu Pomorskiego Del.Sił Zbrojnych z siedzibą w Bydgoszczy. Działał też w grupie o kryptonimie „ Darzbór” związanej z Placówką w Emilianowie, zaangażowanej w ruchu poakowskim. Prócz informacji wywiadowczych gromadził broń, która następnie składowana była w bunkrach na terenie m.in. leśnictwa Emilianowo. Kontakt z konspiracją został przerwany po aresztowaniach członków Komendy DSZ na Pomorzu, a także siostry Aleksandry i innych osób, z którymi utrzymywał kontakty konspiracyjne. Po wojnie był prześladowany i zmuszony odejść z zawodu.

*Sporządzono dn. 31.03.2006 r. - przygotowanie
premiowania nad trumną emierzego.
Elżbieta Skerska*

Tęgr. ~~ijędy!~~ F
3

Sokołowski Bogdan, ps. „Władek”, z zawodu leśniczy, członek Placówki AK „Zagroda” w Emilianowie ^{z pow.} Bydgoszcz.

Henryk S. Urodził się ~~8 października~~ 1927 r. w Bydgoszczy; syn Konstantego (rozstrzelanego przez Niemców w październiku 1939 r.) i Seweryny z d. Jakuszowiak, która prawdopodobnie była również członkiem AK. Wiosną 1939 r. wstąpił do ZHP. W czasie wojny uczestniczył w tajnym nauczaniu organizowanym przez biologa mgr. (...) Switalskiego. W styczniu 1945 r. przystąpił do AK. Przy sięgę na rotę obowiązującą w AK złożył w lutym 1945 r. przed Łucją Owczarzak ps „Janka”.

W okresie marzec - lipiec 1945 r. był praktykantem leśnym w leśnictwie Emilianowo pow. Bydgoszcz, na terenie Puszczy Bydgoskiej. Był członkiem grupy „Darzbór” działającej przy Placówce AK „Zagroda” w Emilianowie (od 1939 r.) pod kierownictwem Franciszka Wrembla ps. „Józef”. Placówka podlegała organizacyjnie Bydgoskiemu Obwodowi AK. Po styczniu 1945 r. funkcjonowała nadal (do końca 1948 r.), w ramach struktur RO-AK.

Wraz z Henrykiem Wremblem ps „Kukułka”, „Wilga” brał udział w uzupełnianiu depozytu broni i innego wyposażenia wojskowego Placówki gromadząc sprzęt wojskowy porzucony w trakcie działań wojennych, które miały miejsce na terenie Puszczy Bydgoskiej zimą 1945 r. Z Henrykiem Wremblem dokonał ponadto rozpoznania rozmieszczenia jednostek wojska sowieckiego na terenie byłych Zakładów Zbrojeniowych Dynamit Aktiengesellschaft, DAG, zlokalizowanych w sąsiedztwie w.w. Placówki, których zadaniem był demontaż owych zakładów i wywóz zdemntowanych urządzeń na tereny sowieckie. Z Henrykiem Wremblem dokonał również szczegółowego rozpoznania byłego magazynu amunicji i broni (prawdopodobnie któregoś korpusu Wehrmachtu) zlokalizowanego na terenie leśnictwa Brzoza - częściowo rozpoznanego już w czasie okupacji niemieckiej. Część schronów składających się na ów magazyn wysadziły 22 stycznia 1945 r. wycofujące się wojska niemieckie, a pozostałe latem 1945 r. wojska sowieckie. Z owego magazynu zgromadzono sporo sprzętu i uzbrojenia (np. granaty ręczne, miny przeciwpiechotne, różnego rodzaju materiały pirotechniczne itp), które w części przekazano

oddziałowi partyzanckiemu ugrupowania „Świerki” kapitana Alojzego Bruskiego ps. „Grab”, działającemu na tym terenie wiosną 1945 r.

Za pośrednictwem siostry Aleksandry Sokołowskiej p.s. „Elżbieta” zapewniał łączność Placówki RO-AK w Emilianowie z szefostwem wywiadu Komendy Okręgu ²⁸⁻AK, w szczególności z majorem Józefem Grussem p.s. „Starzyński”.

*Matka Seweryna - nieopisany wrażliwa działalność
ahronik i synyje biato-werwone opami
ogień konstanty wola rozstrzelany przez Niemców w październiku 1939 r.
AP AK., T.: Sokolowska A., Sokolowski B.,*



Henryk Worembel

III/1 Materiały dotyczące rodziny relatora:
Sokołowski Bogdan

- Biogram siostry Sokołowskiej Aleksandry oprac.
przez Krystynę Podlaszewską [w:] Słownik biograficzny konspiracji pomorskiej 1939-1945, cz. 1,
wyd. FAPAK, Toruń, 2002. ksero.

k. 1 s. 1





Sokołowska Aleksandra ps. „Elżbieta” (1919–...), łączniczka referatu WSK Insp. AK Bydgoszcz.

Ur. 3 VIII 1919 r. w Berlinie; córka Konstantego, elektrotechnika i Seweryny z d. Jakuszkowiak. Po zdaniu matury w 1937 r. w Liceum Handlowym w Bydgoszczy, podjęła pracę jako biuralistka w Fabryce Artykułów Elektrycznych St. Ciszewski (obecnie „Eltra”). Równocześnie pracowała społecznie w PZZ i PCK, gdzie otrzymała wykształcenie jako sanitariuszka.

W czasie okupacji pracowała nadal w tej samej firmie. W 1943 r. weszła do konspiracji, wprowadzona przez →Lucję Owczarzak ps. „Janka”, a zaprzyęszona przez →Zuzannę Białą ps. „Romana”, referentkę łączności WSK Insp. Bydgoszcz. Otrzymała

funkcję łączniczki tego referatu pełniąc służbę razem z Haliną Czarlińską ps. „Włóczęga”. W przedsiębiorstwie, w którym pracowała Sokołowska, wykonywano m.in. części do samolotów. Do jej zadań należało dostarczanie Białej kopii faktur, z których wynikało, co zostało wyprodukowane i dokąd przesyłka została wysłana. Jako łączniczka przewoziła paczki, także z bronią, do Cekcyna w Borach Tucholskich.

W 1945 r. działała nadal w konspiracji. Od lutego do sierpnia 1945 r. w mieszkaniu Sokołowskiej przy ul. Grunwaldzkiej miał kwaterę szef wywiadu KO AK–DSZ Pomorze mjr Józef Gruss, a po nim zamieszkał tam „Mały Józef”, wysłannik z Łodzi o nie znanym jej nazwisku. W sierpniu 1945 r. UB założyło tam kilkudniowy „kocioł”, ale nikogo nie zatrzymano. 6 XII 1945 r. Sokołowska została zaarrestowana w zakładzie pracy, wskazana przez jedną z członkiń WiN, współpracującą z UB. Przetrzymana była w gmachu UB przy ul. Poniatowskiego, Wały Jagiellońskie, a następnie w więzieniu śledczym w Inowrocławiu. W kwietniu 1946 r. odbyła się rozprawa przed Sądem Wojskowym w Poznaniu. Skazana na 2 lata więzienia, odbyła je w więzieniu karnym w Fordonie. 15 III 1947 r., na mocy amnestii, została zwolniona. Przez następne lata była jednak szkanowana, wzywana na przesłuchania, zwalniana z pracy i relegowana ze studiów na UMK w Toruniu. Po 1956 r. została zrehabilitowana i mogła powrócić do poprzedniego miejsca pracy. Obecnie na emeryturze.

Ojciec Sokołowskiej został rozstrzelany 4 X 1939 r. na mocy wyroku Sondergericht w Bydgoszczy, a brat Bogdan ur. 8 X 1927 r., ps. „Władek” został w lutym 1945 r. zaprzyęszony na członka grupy „Darzbór”, działającej w ramach Placówki AK Emiliano-wo, Obw. Bydgoszcz–Powiat, działającej w ramach ruchu poakowskiego.

APAK, T.: Owczarzak L., Sokołowska A., dok. Insp. Bydgoszcz.

Krzyszyna Podlaszewska

Słownik biograficzny konspiracji pomorskiej
1938-1945 cz. 1. wyd. FAPAK, Toruń 2002

IV/1. Korespondencja bieżąca dot. B. Sokolowskiego

- list Aleksandry Sokolowskiej do Fundacji z prośbą o poparcie wniosku dotyczącego pobytu Bogdana Sokolowskiego w Domu Pomocy Społecznej "Kombatant", Bydgoszcz 8 grudnia 2000 r., rękop. oryg. k.1 s.1
- list Fundacji do dyrekcji Domu Pomocy Społecznej w Dobrzejewicach popierający prośbę Aleksandry Sokolowskiej, Toruń, 20 XII 2000, rękop. kopia k.1 s.2
- list dyr. Domu Pomocy Społecznej w Dobrzejewicach z odpowiedzią odmowną, Dobrzejewice, 28.12.2000 r., rękop. k.1 s.3

Aleksandra Sukotarska
Nerwiska 4/38
85-108 Bydgoszcz

Bydgoszcz 8 grudnia 2000 1

wpłynęło dnia 13. XII.
L.dz. 3932/WSK/2000

Fundacja
Aspirantów Państwowej
Armii Krajowej
Temu

lepiej niż przez o pobawie mego miasteczka
dotychczasowego pobytu mego brata - Bogdana Sukotarskiego
inżyniera Armii Krajowej w domu Paucy Sztorkowej
'Kambataut' w Dobrychwiecach, zgodnie z rozkazem
"Przebieżką" w dniu 18.11.60 z Panią Janą G. Górecką
w lokalu kawiarni Fundacji
Za to serdeczne podziękowania dla wszystkich pracowników

Aleksandra Sukotarska



FUNDACJA ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUN • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL. (0-56) 65-22-186
<http://www.um.torun.pl/~archAK>, e-mail: archAK@um.torun.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU, NR 10901506-4675-128-00-0

2

Toruń 20 XII 2000

S. dz. 3861/Pom

Dyrekcja Domu Pomocy Społecznej
„Kombatant”
w Dobrzejewicach

Zarząd Fundacji Archiwum Pomorskie Armii Krajowej w Toruniu uprzejmie prosi o przychylenie się do prośby Pani Aleksandry Sokołowskiej o umieszczenie brata, Bogdana Sokołowskiego, który jest Państwa podopiecznym, w jedoosobowym pokoju. Jesteśmy świadomi tego, iż wielu ludzi w starszym wieku potrzebuje szczególnej troski, uważamy jednak, iż Pan Bogdan Sokołowski zasługuje na nią wyjątkowo.

Pan Bogdan Sokołowski jest żołnierzem Armii Krajowej, a służbę w konspiracyjnym wojsku pełnił w 1945 r. Po rozwiązaniu AK walkę o niepodległość kontynuował w organizacji „Wolność i Niezawisłość” do czasu aresztowania Józefa Grussa jej przywódcy na Pomorzu. Po wojnie był represjonowany przez UBP i zmuszony do odejścia z zawodu leśnika. Przywołaliśmy niektóre fakty z życia Pana Bogdana Sokołowskiego, ponieważ te przeżycia okupacyjne miały wpływ na obecny stan zdrowia Pana Bogdana i, jak twierdzi Pani Aleksandra Sokołowska, również zasłużona dla Pomorza Kombatantka, uczyniły go człowiekiem bardzo nerwowym i trudnym we współżyciu.

W związku z tym, prosimy o spełnienie prośby Pani Aleksandry Sokołowskiej, bowiem sądzimy, że umieszczenie Pana Bogdana w pokoju, którego byłby tylko jednym mieszkańcem, zapewni mu spokój, a tym samym stworzy godziwe warunki życia, na które swoją przeszłością na pewno zasłużył; poza tym niewątpliwie będzie miało pozytywny wpływ na stosunki międzyludzkie panujące wśród Państwa podopiecznych.

Będziemy zobowiązani za pozytywne załatwienie prośby.

Łączymy wyrazy szacunku.

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU

Dorota Zawacka-Wakarecy
mgr Dorota Zawacka-Wakarecy

odp. S. dz. 3732 z 18. XII

Dom Pomocy Społecznej
"DOM KOMBATANTA"
87-123 Dobrzejewice
tel. 678 64 14, tel./fax 678 64 12
Regon 871112517

Dobrzejewice 28.12.2000

Wpłynęło dnia 9.01.
Ldz. 0032 Pom | 200-1
12.01.

Fundacja Archiwum Pomorskie
Armii Krajowej

DOT II / 164 /2000

W odpowiedzi na pismo 3861/POM/2000 informuję, że na dzień dzisiejszy nie ma możliwości zapewnienia Panu Sokołowskiemu pokoju jednoosobowego. Problem Pana Sokołowskiego jest mi znany, zresztą dotyczy on większości mieszkańców Domu Pomocy, którzy chcieliby mieszkać w pokojach jednoosobowych. Ze względu na ograniczoną liczbę tych pokoi przyjęliśmy zasadę przyznawania ich według kolejności w jakiej mieszkańcy przybywali do Domu Pomocy.

Przykrym faktem jest to, że zwolnienie miejsca w pokojach następuje głównie w przypadku śmierci mieszkańca, stąd nie istnieje możliwość podania choćby przybliżonego terminu, w którym Pan Sokołowski mógłby zmienić lokum. Obecnie Pan Sokołowski zamieszkuje z bardzo spokojnym i życzliwym współlokatorem i nigdy nie skarżył się na jego towarzystwo.

DYREKTOR
Domu Pomocy Społecznej

mg Maria Wolska
mg Maria Wolska

Otrzymują:

1. Adresat
2. Aleksandra Sokołowska
3. a/a

T: M: 500 / 1135 Pom.

Bydgoszcz

Sokolowski Bogdan

V. Naxwistowe karty informacyjne

l. 7

Sokołowski Bogdan ps. Władysław Bogdan
PK 1

zob. list H Wren bel 26 VII 92
zdawk. "Zapamiętaj" od III do VII 45

22

Sokołowski Bogdan „Tadok” Rydyżowicz
brat Aleksandra Sokołowski „Sesbudy” „PK” 45
relacja znajduje się w teście siostry
adres Rydyż. Sochowskiego 4/36
zob też kartoteka „PK”

22

Sokolowski Bogdan

Bydgoszcz
Tajne wiadomości

Uczył się w tajnych kompletach

13

zob. T.M.: 418/4044 Wrembel Henryk
7.12.18

AK

BYDGOSZCZ

AKV 14

SOKOŁOWSKI BOGDAN

„WŁADEK”

Zob. APAK, INSP. BYDG. J. i WREMBEL H., EMILIANOWO,

†† Sokolowski Bogdan
ps. "Władek"

Bydgoszcz
BOA K
5

ur. 8.10.1927 w Bydgoszczy, zmort

24.03.2006 w Bydgoszczy;

Łotwiez BOA K w Placówce "Legjoni
-olowdyj Plac. był sierż. KP "Wrenibel
ps. "Harcin". Działal. od marca
1945 do maja 1945; miał stop.

ppow.

zob. Pismo Św. Zw. Łot. A K Obr.

Bydgoszcz 2 2.10.2006 - teoretyc

zob. org. kombatauchic - korespondencyj

⁺⁺ Sokołowski Bogdan

2. Sokołowski Bogdan ps. "Wadek" - Ur. 8 października 1927 r.
w Bydgoszczy.
zmarł 24 marca 2006 r. w Bydgoszczy.

Był żołnierzem ROAK w placówce "Zagroda". Dowódcą tej placówki
był Sierżant J.P. Wrenbel ps. "Marcin". Działak od marca 1945 do
maja 1945 r.

Mianowany na stopień podporucznika / w stanie spoczynku / przez
Prezydenta RP.

part

Inf. Smiet. Zw. Sol. AK Okr. Bydł.
z 2.10.2006
flu

++ Bydgoszcz 20AK
Sokolowski Bogdan Bydg. 7

ps. "Witold"
nr. 8.05.1927 Bydgoszcz

zm. 24.03.2006

w konsp. III 1945 - V 1945

zob. T. osob. - Kolekcja Siatkowskiego
Zu. Z. 1710 Okr. Bydg.

AK. 1x/10

Sokotowski Bogdan ps. „Władek”

ZESKANOWANE

